

Hollandsche Tuyn 62
2645 HK Delfgauw

info@totalbodyreflex.com
www.totalbodyreflex.com

Annet Post
06 42 18 79 55

Studiegids

Introductie

In deze gids vindt u informatie over de opleiding TotalBodyReflex. Deze opleiding integreert bestaande kennis uit het wetenschappelijk veld met de dagelijkse praktijk in het complementaire werkveld.

Totalbodyreflex is in 2014 gestart met een aantal kortdurende introductielessen voor een groep enthousiaste intervisie collega's. Na de introductielessen is de vraag naar meer kennis en inzicht toegenomen. De directe toepasbaarheid van het geleerde en de effectiviteit in de praktijksituaties, vraagt om een vervolg.

De vervolgstap is om het lesmateriaal van hoge kwaliteit te ontwikkelen zodat het voldoet aan het post-HBO niveau.

Om de therapeuten, werkzaam in de complementaire gezondheidszorg kennis te laten nemen van de mogelijkheden van totalbodyreflex, is accreditatie een vereiste. De opleiding vraagt medische basiskennis als vooropleiding. Na 2017 zal het belang van goede geaccrediteerde scholing steeds duidelijker worden. De diverse zorgverzekeraars en de diverse beroepsverenigingen vragen de therapeut om aan te tonen wat zijn/haar competenties zijn.

Het in 2014 opgerichte opleidingsinstituut TotalBodyReflex biedt kwaliteit, borgt kwaliteit en biedt continuïteit door middel van gepaste bij- en nascholingen.

De complementaire holistische benadering van de mens staat centraal in de opleiding en in de praktijk van de therapeut. De participatiesamenleving vraagt een actieve houding, van ieder mens en zijn/haar gezondheid. De praktijkgerichte toepassingen van TotalBodyReflex biedt de therapeut de mogelijkheid mensen te begeleiden ter verbetering en/of stabilisering van de eigen gezondheid.

Aan de geboden informatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Inhoud

Studiegids.....	1
Introductie	1
2. Identiteit en historie	4
2.1 Het opleidingsinstituut.....	4
2.2 Basishouding.....	4
2.3 Missie	4
2.4 Visie.....	4
2.5 De organisatie.....	4
3. Namen en adressen.....	5
3.1 Oprichter/bestuurder	5
3.2 Docenten	5
3.3 Adressen.....	5
4. Wat is TotalBodyReflex.....	6
5. De opleiding tot TotalBodyReflex therapeut.....	7
5.1 Voor wie.....	7
5.2 Opzet van de opleiding.....	8
5.3 Lesvorm	8
5.4 Opleidingsprofiel	9
5.5 Lesinhoud	10
5.6 Lesdagen.....	10
5.7 Lesrooster	10
5.8 Flip the classroom	11
5.9 Integreren van de lesstof in de praktijk	11
5.10 Aanvullend lesmateriaal	11
5.11 Na en bijscholingsdagen.....	11
5.12 Examinering	11
6. Aanmelding en toelating.....	13
7. Dagelijkse gang van zaken	14
7.1 Kleding.....	14
7.2 Hygiëne.....	14
8. Studielast.....	15
9. Diploma	16
10. Kosten van de cursus fiscale aftrek en accreditatie	17

10.1. Kosten per leerjaar	17
10.2. Kosten inhalen van een blok.....	17
10.3 Kosten nascholing.....	17
10.4 Kosten deelname examen/herexamen.....	17
10.5 Kosten supervisie.....	17
10.6 Fiscale aftrek.....	17
10.7 Accreditatie.....	18
11. Literatuurlijst.....	19
12. Klachtenprocedure	20
12.1 Doel van de klachtenprocedure.....	20
12.2 Werkwijze	20
12.2.1 Ontvangen en registreren van een klacht.....	20
12.2.2 Behandelen van een klacht.....	20

2. Identiteit en historie

2.1 Het opleidingsinstituut

TotalBodyReflex is een semi-open instituut. De cursisten zijn welkom vanuit verschillende therapeutische achtergrond. Wel wordt verwacht dat de therapeut enkele basisvaardigheden beheerst. Hierover leest u verder meer.

2.2 Basishouding

De basishouding van de therapeut is van groot belang. TotalBodyReflex vraagt een wederkerige relatie met de cliënt. Geen patiëntrelatie en geen klantrelatie. Deze laatste verhouden zich ongelijk tegenover elkaar. Er wordt van u verwacht dat u in staat bent om verbindend te communiceren. Dit is een belangrijk aspect van het behandelconcept.

2.3 Missie

De missie van het opleidingsinstituut TotalBodyReflex is het opleiden van zelfstandig manueel werkende therapeuten tot TotalBodyReflex therapeuten. Het opleidingsinstituut TotalBodyReflex leidt therapeuten op door het organiseren en aanbieden van een vierjarig lesprogramma en biedt bij- en nascholingen aan. Tijdens de lessen staat de training en ontwikkeling van het waarnemingsvermogen van de handen van de therapeut centraal. Kennis van anatomie, fysiologie, embryologie en psychologie vormen het referentiekader van 'wat neem ik waar' en 'begrijp ik wat ik waarneem' en 'wat is de behandelstrategie'. De opleiding bevat veel praktijktechnieken. De handen van de student worden zo getraind dat ze kunnen 'luisteren en kijken' naar wat het lichaam verteld. De lessen bevatten veel praktijk en de aangeleerde vaardigheden worden in je therapeutische beroep verder geoefend en toegepast.

2.4 Visie

Bij opleiding instituut TotalBodyReflex staat de eenheid van de mens centraal. Dit gegeven is leidend voor de wijze waarop het onderwijsprogramma is opgebouwd en wordt aangeboden. Dit gegeven is ook het uitgangspunt voor de student bij de uitvoering van zijn werkzaamheden in werkveld. Alle anatomie, fysiologie, emotie en spirit hoort bij cliënt. Een student opgeleid bij TotalBodyReflex zal altijd de hulpvraag van zijn cliënt in zijn samenhang behandelen. Er is niet alleen sprake van een circulatieprobleem of een mechanisch probleem, een emotioneel of een neurologisch probleem, het is vaak een combinatie van deze problemen. U leert verder te kijken en luisteren dan alleen symptoom gericht, u begeleid cliënten in hun ontwikkeling en levensloop. TotalBodyReflex gaat ervan uit dat u niet alleen kijkt en luistert met uw ogen en oren maar ook met uw handen. Kijken en luisteren met uw handen gaat dieper en is een intensief proces. Juist in en met dit proces creëert de therapeut ruimte voor een verbeterd welzijn. U krijgt de ruimte om dit 'echte dieper kijken en luisteren in de vingers te krijgen. De technieken van deze methode leren niet alleen de vaardigheid eigen te maken maar deze technieken ook indringend te ervaren in zijn samenhang; anatomisch, fysiologisch, emotioneel en spiritueel.

2.5 De organisatie

Voor het lesgeven worden diverse docenten op freelance basis ingehuurd. De docenten zijn allen werkzaam binnen het specifieke onderdeel van het lesblok.

3. Namen en adressen

3.1 Oprichter/bestuurder

Annet Post: Natuurgeneeskundig therapeut/oprichter/bestuurder/docent

Annet Post is in 2001 gestart met de opleiding Brain Stimulating Method – De Jong therapie. In 2004 is Annet gestart met het cursusprogramma Integrated Manual Therapy, verzorgt door DCR in Bloomfield Connecticut USA. Daarnaast heeft zij de opleiding tot Embryonal Integrated Therapist, Homeopathie Specialist, Reflexologie specialist, Sivas Acupunctuur en de opleiding tot Helder Waarnemen succesvol afgerond. In de praktijk werkt zij met de verschillende disciplines. Dat heeft geleid tot een eigen innovatieve en nog continue in ontwikkeling zijnde behandelvisie.

3.2 Docenten

Annet Post
Hans van Egmond
Anton van Berkel
Inge van der Linden

3.3 Adressen

Vestigingsadres:

TotalBodyReflex
Hollandsche Tuyn 62
2645 HK Delfgauw
Telefoon: 06 42187955
mail: info@totalbodyreflex.com

www.totalbodyreflex.com

Cursuslocatie:

Natuurmonumenten
Ackerdijkse Plassen Delfgauw

4. Wat is TotalBodyReflex

In onze huidige maatschappij moet het snel, het 'zelf' staat centraal en alles en iedereen stroomt mee in de stroomversnelling. Pijn en ongemak zijn eenvoudig te verhelpen met spuiten en slikken, manipuleren en opereren. Maar als je noodgedwongen moet afhaken of zelfs van de waterval gestort bent, wat dan? Uit onderzoek blijkt dat 83% van de bezoekers aan CAM therapeuten hoger opgeleiden zijn. In dit CAM beroepenveld wordt gekeken naar het waarom en het wat dan. En dan niet waarom iemand niet mee kan in de stroomversnelling, maar wat er nodig is om te meanderen in het leven. Er is weer tijd en aandacht. Ruimte om die therapeutische ondersteuning te bieden zodat iemand weer in staat is om balans te vinden en te groeien.

TotalBodyReflex is een behandelvorm die de therapeut in staat stelt om alle weefsels te behandelen. Centraal staat de communicatie via het tensegrity netwerk van de fascia. Veel toegepaste technieken werken via het fascia netwerk. Verder is het mogelijk om via reflexen te werken met de natuurlijke herstelmechanismen van het lichaam. Door middel van visualisatie van de anatomische structuren is deze communicatie mogelijk. Door goed te visualiseren komt het weefsel reflexmatig in je handen. Dit waarnemingsvermogen is zeer bijzonder en zeer fijngevoelig. Door vanuit de embryologische ontwikkeling te blijven kijken, vinden er vaak structurele veranderingen plaats in het lichaam van de cliënt. De emotionele ontwikkeling alsook de spirituele ontwikkeling is via de reflexen te begeleiden. Als doel geldt: begeleiden van het zelf herstellend vermogen van de cliënt.

TotalBodyReflex biedt manueel opgeleide therapeuten een verbreding en verdieping van hun vaardigheden aan. Het 'leren luisteren en kijken met je handen' is manueel, maar vooral magisch! De subtiele werkwijze zorgt voor bijzondere resultaten. Zo bijzonder dat ik vanuit mijn praktijkervaring (en lange wachtlijst) de behoefte heb deze werkwijze over te dragen. Het mooiste compliment ooit: "Ik mag weer deelnemen aan het leven". De technieken van de eerste twee jaar zijn direct toepasbaar om iemand weer in balans te krijgen. De technieken in het derde en vierde jaar zijn direct toepasbaar om iemand te begeleiden naar zelfontplooiing en groei.

5. De opleiding tot TotalBodyReflex therapeut

5.1 Voor wie

De opleiding is een praktijkopleiding voor therapeuten die geïnteresseerd zijn in de niet-invasieve behandelmogelijkheden voor de totale mens.

TotalBodyReflex leidt therapeuten op die ervaring hebben in vormen van manuele therapie, zowel in het reguliere als CAM-veld. De opleiding leert manuele technieken toe te passen voor anatomische, fysiologische ondersteuning maar ook manuele technieken voor emotionele en spirituele ontwikkeling.

Het compensatievermogen van de mens is afhankelijk van verschillende factoren. Genetische informatie, embryologische ontwikkeling, geboorte en verdere ontwikkeling zijn van invloed op het vermogen te compenseren. Hoe komt het dat de ene mens wel kan blijven compenseren en de andere mens snel uit balans is. De therapie is uitermate geschikt voor mensen die al veel therapieën hebben geprobeerd, zonder voldoende (blijvend) resultaat. Door het niet-invasieve werk van de handen van de therapeut, zal de cliënt vertrouwen krijgen in eigen herstellervermogen. Het begeleiden van de cliënt naar de zelfherstellende vermogens is een prachtig proces.

De technieken welke aangeleerd worden per blok, zijn direct toe te passen in de praktijk. De technieken staan op zichzelf en vormen een verfijning op al bestaande kennis van de cursist. Integratie van al bestaande kunde is mogelijk wanneer de cursist niet-invasieve therapievormen beheerst. Hier valt te denken aan orthomoleculaire therapie, homeopathie en vormen van kinesiologie. Alle vormen van manuele patiënt benadering, zijn ook goed te integreren maar vereist training in het verschil van waarnemen tussen 'voelen in het lichaam' en 'waarnemen van het lichaam' in de handen. Hier valt te denken aan chiropraxie, osteopathie, fysiotherapie, manuele therapie, cranio-sacrale therapie, reflexologie en energetische therapie.

De opleiding heeft de kennis, vaardigheden, inzichten en houding van de afgestudeerden geformuleerd in een beroepsprofiel. De opleiding heeft het beroepsprofiel zelf opgesteld, omdat een landelijk en door het beroepenveld gevalideerd beroepsprofiel voor TotalBodyReflex tot op heden niet bestaat. Op basis van dit beroepsprofiel krijgt de opleiding competenties. Het gaat hier niet altijd om nieuwe competenties, maar om de urgentie ervan. Deze set van competenties heeft de volgende functies:

- Het dient als vertrekpunt voor bij- en nascholingsprogramma's, evaluatie en reflectie
- Het biedt mogelijkheden voor profilering
- Het geeft input voor het beroepsveld.

Het niveau van de behandelde stof en de vereiste studievoordigheden liggen op post HBO niveau. Enige kennis omtrent de anatomie is een vereiste (zie verder bij toelating). Het minimum aantal cursisten bedraagt 10, het maximum aantal cursisten bedraagt 16.

5.2 Opzet van de opleiding

De opleiding is opgedeeld in 4 jaar. In de eerste twee jaar wordt het kennisniveau van de therapeut verbreed. De training van het waarnemen in de handen is intensief. In het derde en het vierde jaar wordt de kennis verdiept. De waarneming wordt uitgebreider en subtieler.

Na de opleiding is de therapeut in staat tot het starten van een TotalBodyReflex praktijk. Aanvullend zullen specifieke nascholingen nodig zijn om zijn/haar ervaring te begrijpen en te verfijnen.

De opleiding kan alleen gevolgd worden in de aangeboden volgorde. Bij het missen van een blok, is het nodig om de kennis en kunde te verwerven voordat het volgende blok plaatsvindt.

De blokken zijn ingedeeld in een logisch opbouwende volgorde. De anatomie, fysiologie en de embryologie van de blokken komt uit gedocumenteerde (medische) bronnen. De TotalBodyReflex visie is uniek.

Wat is luisteren met je handen eigenlijk? Hoe voelt dat? Er is een essentieel bewustzijnsverschil tussen voelen in het lichaam en waarnemen in de handen. Het belangrijkste is om deze vaardigheid goed te begeleiden om dat dit het essentiële verschil is met vele andere therapievormen.

Vervolgens worden de blokken ingedeeld aan de hand van de embryologische kiembladen. Zo komt alle anatomie, veel fysiologie en de bijbehorende TotalBodyReflex visie uitgebreid aan bod. Ieder blok bevat behandeltechnieken en zijn direct toepasbaar in de praktijk.

Aanvullend worden blokken gegeven over hoe een praktijk op te zetten. Hoe kom je tot een goede anamnese. Welke randvoorwaarden zijn nodig om goed te kunnen werken, vaak in opleiding vergeten aspecten. Het belang van een cliënt-relatie komt aan bod. Emotionele begeleiding vraagt om specifieke communicatieve vaardigheden. Ook hier wordt ruim aandacht aan besteed.

5.3 Lesvorm

TotalBodyReflex biedt geen modules aan. De lesdagen en lesinhoud is een aaneengesloten geheel. Een student wordt geacht in de lesdagen de vaardigheden verworven in voorgaande lessen te begrijpen, integreren en toe te passen. De kennis en kunde die vanaf de eerste les wordt aangeboden, wordt direct weer toegepast in de tweede les etc. Het is een zeer bewuste keuze om het lesmateriaal zo op te bouwen. Zo is het aanleren van de kennis en vaardigheden optimaal mogelijk.

5.4 Opleidingsprofiel

Het opleidingsprofiel bestaat uit drie niveau's:

Niveau	Steekwoorden	Omschrijving
<i>Niveau 1</i> Basisvaardigheden en basis waarneming Les 1 tot en met 4	Kennismaken met de theorie en praktijk van Recovery Motilities, de methoden en technieken	Praktisch handelen staat centraal, Recovery Motilities hebben een afgebakende context Kennis en ontwikkeling van handvaardigheid staat centraal
<i>Niveau 2</i> Embryologisch en systeem gericht Les 5 tot en met 14	Kleinschalig Zelfstandig Verbredend	Praktisch handelen op basis van theoretische onderbouwing, in een beperkt niet complexe cliëntgerichte situatie. Toevoegen van complexere onderdelen van anatomisch inzicht en technische en praktische vaardigheden. Ontwikkeling van inzicht in de werking van het lichaam door biopsychosociale bril.
<i>Niveau 3</i> Holistisch en embryologisch integratie gericht Les 15 tot en met 18	Ervaring Flexibiliteit Kiezen uit meerdere behandelstrategieën	Realistische behandeltrajecten. Complexe theorieën combineren met complexe hulpvragen Therapie toepassen waarbij alle aspecten meegenomen worden (kosten, hulpvraag, doel, context)

Niveau 1 is essentieel om te kennen en kunnen. Niveau 1 bestaat uit de eerste 4 lesblokken, samengevat als Recovery Motilities.

Niveau 2 bouwt aan anatomische, fysiologische en embryologische kennis en biedt een groot scala aan technieken aan. Niveau 2 bestaat uit de lessen 5 tot en met 14. De lessen worden ondersteund door de technieken die op de website staan.

Niveau 3 bouwt aan de biopsychosociale visie en biedt een verdieping aan op de lessen van niveau 1 en 2. Niveau 3 bestaat uit de lessen 15 tot en met 18.

De Recovery Motilities uit niveau 1 leren voelen en behandelen is uiteindelijk de essentie van de hele therapie en alle andere aangeleerde technieken in niveau 2 zijn in essentie de verpakking om de Recovery Motilities. Als het ware, het gips om het gebroken been. De Recovery Motilities is de breuk, al het andere wat het lichaam doet en wat het gips doet, zijn de andere technieken. Het leren lopen met krukken en gips, het weer leren lopen na de breuk zonder gips en krukken, zijn de vaardigheden die in niveau 3 aan de orde komen.

5.5 Lesinhoud

De lessen worden gegeven in een oplopende moeilijkheidsgraad van de aangeboden kennis en kunde. De syllabi van de lessen zijn gestructureerd opgezet en bestaan uit een vast aantal hoofdstukken:

- Voorwoord
- Leerdoel
- Fysiologie
- Anatomie
- Embryologie
- TotalBodyReflex
- Technieken
- Samenvatting
- Studievaardigheden
- Literatuuroverzicht

In de eerste 4 lesblokken komt het hoofdstuk Embryologie nog niet ter sprake.

De lesinhoud wordt doorgenomen en aandachtsgebieden worden extra toegelicht. Omdat van de studenten wordt verwacht dat zij het lesmateriaal al bestudeerd hebben, kan er tijdens de les veel aandacht besteed worden aan de technieken en het oefenen van de technieken.

Het hoofdstuk technieken wordt aangevuld met een digitale applicatie waardoor de therapeut binnen zijn/haar opleidingsniveau gebruik van maakt. Het algemene lesmateriaal wordt ondersteund met digitale informatie door middel van korte instructie films.

5.6 Lesdagen

Het programma wordt in deeltijd aangeboden en bestaat in totaal uit vier jaar. De lesblokken duren twee dagen, met uitzondering van het eerste lesblok, die duurt 1 dag. Elk van deze lesdagen heeft een aantal contacturen van 8 uur, opgebouwd uit 2 dagdelen (ochtend en middag van elk 4 uur).

5.7 Lesrooster

De lesdagen starten met een korte theoretische introductie. De aandachtspunten van de fysiologie, anatomie en embryologie worden besproken aan de hand van praktijkvoorbeelden. De technieken worden besproken

waarna de rest van de lesdag wordt besteed aan het oefenen van de technieken en de handvaardigheden. Aan het einde van de lesdag wordt de ervaring samengevat. Zo ontstaat de mogelijkheid om van elkaar te leren en elkaars ervaringen te delen.

5.8 Flip the classroom

Het lesmateriaal wordt voorafgaand aan de les toegestuurd. De student kan zich zo goed voorbereiden. De student kan de theorie al doornemen zodat we daar op de lesdagen meer tijd kunnen besteden aan handvaardigheden. Zodra niveau 1 is afgerond, krijgen de studenten toegang tot de website my.totalbodyreflex.com. Op deze site staan veel anatomische structuren met bijbehorende technieken. De site is ingedeeld op leerjaren. Per leerjaar krijg de student toegang tot een steeds uitgebreider arsenaal aan technieken en anatomische structuren.

Als lesinhoudelijke ondersteuning staan er op deze website ook wetenschappelijke of aan de lessen gerelateerde artikelen. Ook verwijzingen naar youtube filmpjes bieden hier ondersteunend lesmateriaal. Deze database wordt in de komende jaren uitgebreid en zal zich evolueren. Er ontstaat een manier om tot kennisoverdracht te komen wanneer de student onderbouwing en uit TotalBodyReflexleiding van het lesmateriaal zoekt.

5.9 Integreren van de lesstof in de praktijk

Van de studenten wordt verwacht dat zij na de les elkaar opzoeken om de behandelde lesstof verder te oefenen met elkaar. Zo kunnen ze de vaardigheden en de praktijkgerichte technieken die in delen worden aangeleerd zich verder eigen maken. En worden ze behandeld met de technieken zodat de student ook zelf ervaart wat het resultaat van de behandeling is.

De lessen zijn zo opgebouwd dat de studenten in hun eigen praktijk direct aan de slag met de geleerde vaardigheden. De opeenvolgende lessen zal steeds gebruik worden gemaakt van de eerder verkregen vaardigheden. Zo ontstaat er een continue proces waarbij vaardigheden ingesleten en geautomatiseerd worden.

5.10 Aanvullend lesmateriaal

Een aantal boeken zijn verplicht om door te nemen. In de literatuurlijst vindt u een opsomming van de boeken.

5.11 Na en bijscholingsdagen

TotalBodyReflex biedt op de website verdiepende informatie aan, aangevuld met een of meerdere praktijkdagen. De onderwerpen zullen zich vormen afhankelijk van de vraag van de cursisten.

5.12 Examinering

De docenten kunnen iedere les zien hoe de vaardigheid zich ontwikkelt. Dit heeft geen beoordelend karakter. Dit kan omdat de lessen op elkaar aansluiten en de kennis van niveau 1 iedere les weer terugkomt. Wanneer de docenten merken dat iemand de handvaardigheid onvoldoende ontwikkelt, wordt de student apart begeleid. TotalBodyReflex wil therapeuten opleiden die het welzijn van cliënten wil verbeteren. Daar hoort een proactieve

houding van de student bij maar ook een adequate begeleiding van de docenten om de vaardigheden goed te leren toepassen,

De student moet aan het eind van ieder jaar een summatieve toets maken. De toets bestaat uit enkele multiple choice vragen en een aantal open vragen. De studenten hebben deze vragen niet eerder gezien. Wanneer de student de leerdoelen en de studievaardigheden kent, is dit voldoende om de toets te maken.

De student moet aan het eind van ieder jaar een praktijktoets doen. Deze praktijktoets is formatief en wordt gebruikt als feedbackmoment. Tijdens deze toets laat de student zijn ontwikkeling zien op het waarnemingsvermogen van zijn handen. Het toepassen van aangeleerde technieken is een onderdeel van de toets.

Beroepsspecifieke en opleiding overstijgende competenties worden getoetst middels theorie examens en praktijk examens (observatie).

6. Aanmelding en toelating

De student beschikt over:

- Medische basiskennis (anatomie, fysiologie, pathologie) of daarvoor studerend. Let op: De opleiding MBK moet zijn afgelegd bij een Instituut wat met een voldoende is geaccrediteerd door erkende accreditatie instituten.*)
- Een BIG registratie of is aangesloten bij een erkende beroepsvereniging.
- Een beroepsaansprakelijkheidsverzekering
- Wkkgz

Mocht u niet (volledig) voldoen aan bovenstaande criteria en toch graag in aanmerking willen komen voor deelname aan de opleiding TotalBodyReflex dan zal voorafgaand een consult plaatsvinden met de docent. Op basis van dit gesprek wordt de cursist toegelaten of geadviseerd een andere opleiding/training te volgen.

Voor de gehele opleiding geldt dat enthousiasme, leergierigheid, interesse in het onderwerp, kennis van de anatomie en/of levenservaring van belang zijn om zich de lesstof goed eigen te maken. Een open houding en open communicatie met de mede cursisten en de docenten is een vanzelfsprekendheid.

Aanmelding kan door het invullen van het inschrijfformulier en een pasfoto. Na ontvangst wordt de cursist verzocht specifieke gegevens door te geven. Denk hierbij aan diploma's, getuigschriften, van belang zijnde medische gegevens.

Wanneer er behoefte is aan meer duidelijkheid, kan een gesprek aangevraagd worden. Dit kan zowel de potentiële deelnemer doen alsook de opleiding.

7. Dagelijkse gang van zaken

De lesindeling is als volgt:

Ieder blok duurt 1 dag of 2 dagen. Start om 9.00 uur, einde om 18.00 uur. Tijdens de dag wordt een lunch aangeboden. Er wordt op verzoek rekening gehouden met intoleranties. Koffie, thee en water zijn de gehele dag beschikbaar alsook een kleine versnapering gedurende de pauze.

7.1 Kleding

Leren luisteren naar het lichaam kan door de kleding heen. Tijdens de lessen hoeft u zich niet uit te kleden. Wel is het prettig als u soepele kleding aanheeft, dus liever geen spijkerbroeken of shirts met plastic prints, pailletjes of knoopjes.

7.2 Hygiëne

Het autonoom zenuwstelsel reageert sterk op geur en dit kan storend werken tijdens de les. Het is voldoende om voor de lesdagen te douchen. Het is aanbevolen om deodorant te gebruiken en geen parfum. Zo blijft het contact met uw medecursisten prettig.

8. Studielast

TotalBodyReflex is een training van leren waarnemen in je handen, samen met visualisatie van de anatomische structuren. Het fascianetwerk wordt veel gebruikt bij het leren waarnemen. Veel oefenen is een vereiste om het 'in de vingers' te krijgen. Het is belangrijk om de volgende les goed voor te bereiden. Na afloop van de les is het belangrijk dat cursisten onderling oefenen en vragen stellen. Meekijk/werkdagen worden indien mogelijk ingepland.

Er zijn 13 a 15 lesdagen per jaar. Per les wordt minimaal 8 uur voorbereiding verwacht. Voor het uitwerken en oefenen van de lesstof zal vanuit de deelnemer initiatief worden gevraagd. Afhankelijk van de deelnemer zal er in meer of mindere mate geoefend kunnen worden. Er wordt na de les wel verwacht dat er minimaal een keer onderling geoefend wordt.

9. Diploma

Na het volgen van een leerjaar wordt een examen afgenomen. Het examen bestaat uit een theoretisch gedeelte en een praktijkgedeelte. Het is mogelijk om het examen 1 keer te herhalen mocht dit nodig blijken. Na het volgen van alle blokken kan de cursist eindexamen doen. Bij voldoende resultaat ontvangt u een diploma. U kunt 1 keer een herexamen doen.

Het examen is niet verplicht. Wanneer er geen examen gedaan wordt of de deelnemer behaalt het examen niet, vervalt de toegang tot de website met aanvullende technieken en anatomische structuren.

Na een succesvolle afloop van de opleiding kunt u:

- een abonnement afsluiten om toegang te blijven houden tot de website
- het logo gebruiken in uw uitingen

Wanneer blijkt dat er onzorgvuldig wordt omgegaan met de aangeboden kennis van de website, wordt u afgesloten tot deze uitgebreide kennisbron. U ontvangt ook een boete van 10.000 euro.

10. Kosten van de cursus fiscale aftrek en accreditatie

10.1. Kosten per leerjaar

De kosten per leerjaar zijn € 2395,--. In het cursusgeld zijn de kosten van de catering op de cursuslocatie opgenomen (koffie, thee en lunch) en alle uit te reiken syllabi. De overige reis en verblijfskosten komen voor rekening van de cursist.

10.2. Kosten inhalen van een blok

De kosten voor het inhalen van een blok bedragen € 350 euro. In het cursusgeld zijn de kosten van de catering op de cursuslocatie opgenomen (koffie, thee en lunch) en alle uit te reiken syllabi. De overige reis en verblijfskosten komen voor rekening van de cursist.

10.3 Kosten nascholing

De kosten voor een nascholing komen op € 225,- per dag. In het cursusgeld zijn de kosten van de catering op de cursuslocatie opgenomen (koffie, thee en lunch) en alle uit te reiken syllabi. De overige reis en verblijfskosten komen voor rekening van de cursist.

10.4 Kosten deelname examen/herexamen

De kosten voor deelname aan het examen bedragen € 75,-. De kosten voor deelname aan een eventueel herexamen bedragen € 75,--.

NB: TotalBodyReflex behoudt zich het recht voor de cursusprijzen aan te passen.

10.5 Kosten supervisie

De kosten voor supervisie bij een van de docenten bedragen 50 euro per uur.

10.6 Fiscale aftrek

Deelnemers kunnen als particulier gebruik maken van aftrek voor scholingsuitgaven in hun aangifte inkomstenbelasting. Zo neemt de fiscus een deel van de kosten voor zijn rekening*). Scholingsuitgaven zijn kosten voor een door hem/haarzelf of de partner gevolgde opleiding of studie met het oog op het verwerven van inkomen uit werk. Doel van de opleiding of studie moet zijn:

- het verbeteren van de eigen financieel-economische positie
- of het op peil houden of verbeteren van de kennis en vaardigheden die men nodig heeft om inkomen uit arbeid te verwerven of te behouden.

Voor aftrek als scholingsuitgaven komen in aanmerking:

- deelnamekosten zoals lesgeld, cursuskosten e.d.
- kosten van studieboeken, leermiddelen en schrijfmateriaal welke door TotalBodyReflex verplicht worden gesteld.

- afschrijving op zaken die voor de studie werden aangeschaft en waarvan mag worden aangenomen dat ze langer dan een jaar meegaan.
- computers en randapparatuur zijn sinds 2013 uitgesloten van aftrek; aftrek van resterende termijnen van eerder aangeschafte computers e.d. zijn nog wel toegestaan
- overige kosten die in verband staan met de opleiding (telefoon-, porti- kopieerkosten)

Van aftrek zijn uitgesloten:

- uitgaven voor een opleiding/studie als hobby of uit persoonlijke interesse.
- uitgaven waarvoor een vergoeding wordt ontvangen. De kosten moeten namelijk drukken op de belastingplichtige zelf of diens partner.
- De reiskosten van en naar de cursuslocatie.

Particulieren moeten wel rekening houden met een drempel ad € 250, betreffende aftrek studiekosten.

Deelnemers die reeds werkzaam zijn als therapeut en ingeschreven staan als ondernemer bij de Kamer van Koophandel kunnen alle gemaakte kosten aftrekken evenals de reiskosten van en naar de cursuslocatie. Men moet wel rekening houden met het feit dat er een duidelijk onderscheid gemaakt moet worden tussen studie en bedrijfskosten: studie doe je naast je beroep, veelal dienstbetrekkingen (dus in dienst zijnde van...) en als je vanuit je eigen bedrijf, dus als ondernemer zijnde studiekosten hebt, zijn het bedrijfskosten.

*J) Bij aftrek studiekosten is er dus sprake van een drempel ongeacht de hoogte van de studiekosten. Overleg bij twijfel altijd vooraf met uw administrateur.

Op basis van de informatie van deze paragraaf kunnen geen rechten worden verleend. U dient uzelf goed te informeren naar uw persoonlijke fiscale mogelijkheden en onmogelijkheden.

10.7 Accreditatie

Het lesmateriaal is geaccrediteerd door:

SNRO voor 104 EC

KTNO voor 104,5 EC

VNRT als geschikte nascholing voor 10 A punten

CRBKO geaccrediteerd waardoor er geen BTW verplichting is.

11. Literatuurlijst

Verplicht:

- Prometheus anatomie atlas, ISBN 9789036805391
- De dynamiek van het menselijk bindweefsel, J.J. De Morree, 6e druk, ISBN 9789036804523
- Neurowetenschappen, een overzicht, Ben van Cranenburgh, ISBN 9789035217140
- Segmentale verschijnselen, Ben van Cranenburgh, ISBN 9789036809658
- Integrative Manual therapy for the upper and lower extremities, auteur Sharon Weiselfish-Giammatteo, Thomas Giammatteo, ISBN 9781556432606
- Integrative Manual Therapy for the autonomic nervous system and related disorders, auteur Thomas Giammatteo, Phoebe Gloeckner, ISBN 9781556432729

Facultatief:

- Klinische anatomie en embryologie deel 1 en 2, H.J. ten Donkelaar, 3e druk, ISBN 9789035229013
- Netter's Atlas of Human Embryology, L. Cochard, ISBN 9781455739776
- Body Wisdom: simple techniques for optimal health—a journey in self-healing, Sharon Giammatteo, Co-auteur Thomas Giammatteo, ISBN 9781556433566
- The Roots and Philosophy of Dynamic Manual Interface. Auteur Frank Lowen, ISBN 9781583943182
- Anatomische Atlas Prometheus / 3 delen, M. Schanke, U. Schumacher, E. Schulte, 2e druk, ISBN 9789060607008
- Atlas van de anatomie, zenuwstelsel en zintuigen deel 3, ISBN 97890006952339
- Netter Concise Neuroanatomy, M. Rubin and J. Safdieh, ISBN 9781933247229
- Cranial Nerves, L. Wilson Pauwels, P.A. Stewart, E.J. Akesson, S.D. Spacey, ISBN 9781607950318
- Integrative Manual therapy for the connective tissue system: using myofascial release: the 3-planar fascial fulcrum approach, auteur Sharon Weiselfish-Giammatteo, Thomas Giammatteo, ISBN 9781556434693

Tijdens de opleiding voorziet het lesmateriaal en de website ondersteuning bij de anatomie. Aanvullend zijn anatomieboeken wel gewenst. Enkele voorbeelden:

- Human Anatomy van Netter
- Gray's anatomy

12. Klachtenprocedure

Het kan natuurlijk altijd zo zijn dat er misverstanden ontstaan. Mocht dit voorkomen dan verzoeken wij u vriendelijk dit eerst met de persoon open te communiceren op wie uw klacht betrekking heeft.

12.1 Doel van de klachtenprocedure

Het doel van deze procedure is het structureren van het proces van behandeling van klachten binnen de organisatie. Door deze structurering dienen klachten van cursisten (zowel intern als extern) zodanig te worden ontvangen, geregistreerd, behandeld en geëvalueerd dat: - de cursist zo goed als mogelijk tevreden wordt gesteld; - herhaling van de klacht wordt voorkomen.

12.2 Werkwijze

12.2.1 Ontvangen en registreren van een klacht

Iedere medewerker / docent van TotalBodyReflex mag klachten van cursisten ontvangen. De medewerker registreert deze klacht direct na ontvangst op het klachtenformulier. Afhankelijk van de aard of ernst van de klacht wordt deze of door de ontvanger zelf afgehandeld of doorgespeeld naar de desbetreffende betrokken persoon.

12.2.2 Behandelen van een klacht

De ontvanger stelt, indien mogelijk en nodig, een passende oplossing voor aan de cursist. Indien de ontvanger de klacht zelf niet of niet direct kan oplossen wordt een externe mediator gevraagd.

Een klacht wordt vertrouwelijk behandeld door alle betrokkenen. Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor het correct ontvangen van een klacht.